

Vragen bij Historische Kaart Stelling van Amsterdam

1. Waarom deze historische kaart?

Deze kaart is gemaakt om de verschillende onderdelen van de Stelling van Amsterdam in de loop van de geschiedenis in het landschap te laten zien. Aan de hand van de kaarten en de toelichting wordt helder gemaakt waarom de Stelling van Amsterdam in het landschap de huidige plek heeft gekregen en hoe de inundatie werkt. Daarnaast wordt inzichtelijk gemaakt hoe positievuur tussen de forten en het overig geschut vanaf de forten functioneerden. Bij vergelijking van deze drie kaarten en de luchtfoto ziet men het landschap rond de Stelling van Amsterdam veranderen en kan geconstateerd worden dat de bebouwing steeds verder oprukt richting de Stelling van Amsterdam. Lange tijd was het-, door de Kringenwet van 1853, verboden om in de schootsvelden van de Stelling te bouwen. Hierdoor werd de Stelling van Amsterdam een groene ring rondom Amsterdam. De Kringenwet werd in 1963 ingetrokken waardoor er op veel plekken in de schootsvelden bebouwing kwam.

2. Waarom kaarten van 1850, 1914 en 1940?

Deze drie jaren waren de belangrijke historische jaren in de ontwikkeling van de Stelling van Amsterdam. 1850 geeft de situatie weer voor de drooglegging van het IJ en het Haarlemmermeer. De hoofdstad Amsterdam werd toen in het in het oosten verdedigd door de Nieuwe Hollandse Waterlinie met de vestingsteden Naarden, Muiden en Weesp. Daarnaast waren er de "Posten van Krayenhoff", die de directe voorganger was van de Stelling van Amsterdam. 1914 geeft de situatie weer aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog. De Stelling was toen nog niet helemaal voltooid. Er waren nog enkele forten zonder bomvrij gebouw en de verbetering van het verouderde oostfront van de Nieuwe Hollandse Waterlinie moest nog worden uitgevoerd.

De kaart van 1940 geeft de situatie weer aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden zwakke posities uitgebreid met voorstellingen. Dit zijn op afstand van de eigenlijke verdedigingslinie gelegen veldstellingen om de vijandelijke opmars te vertragen. In de jaren dertig zijn er betonnen kazematten aan het oostfront toegevoegd. Sinds 1922 maakt de Stelling van Amsterdam deel uit van de Vesting Holland.

3. Voor wie is de kaart bedoeld?

De kaart is bedoeld voor zowel mensen die weinig of niets over de Stelling van Amsterdam weten, als voor mensen die veel meer bekend zijn met het ontstaan en het functioneren van de Stelling van Amsterdam. Voor een verdere verdieping bestaat de mogelijkheid om verschillende onderdelen van de Stelling van Amsterdam aan te klikken. Het openingsscherm geeft alleen de belangrijkste onderdelen van de Stelling van Amsterdam in 1914 weer. De Stelling van Amsterdam was toen bijna voltooid zoals het in 1881 was bedacht. Door het aanklikken van de objecten krijgt u een popup te zien waarin meer informatie staat over het betreffende object. Daarnaast kunt u de verschillende begrippen in de legenda aanklikken. Hiermee krijgt u uitleg wat het begrip inhoud.

4. Waarvoor kan ik de kaart gebruiken?

U kunt de kaart gebruiken om meer informatie te vinden over de verschillende onderdelen van de Stelling van Amsterdam in de verschillende deel gebieden. U krijgt een beeld hoe de Stelling van Amsterdam in het verleden was gelegen in het landschap. Afhankelijk van uw interesse kunt u meer achtergrondinformatie vinden over onderwerpen zoals inundatie en hoe het geschut vanaf en tussen de forten was opgezet. Gidsen op forten van de Stelling van Amsterdam kunnen de kaart gebruiken om hun verhaal te ondersteunen en desgewenst in te zoomen op de lokale of regionale situatie.

5. Hoe is de kaart tot stand gekomen?

De kaart is tot stand gekomen door gebruik te maken van papieren historische kaarten van verschillende gebieden. Deze kaarten zijn gescand en digitaal aan elkaar geplakt. Dit is dan ook de

reden waarom er vierkante blokken te zien zijn op het openingsscherm. De kaarten zijn verder samengesteld op basis van informatie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, een stafkaart van 1920 van het Nationaal Archief, de website www.stelling-amsterdam.nl van René Ros/Documentatiecentrum Stelling van Amsterdam en informatie van de provincie Noord-Holland. Van dit alles is een zogenaamde viewer gemaakt.

6. Hoe gebruik ik de viewer van de historische kaart Stelling van Amsterdam

Boven aan de kaart vindt u iconen die u aan kunt klikken om een uitleg te krijgen over het gebruik van de viewer. Wanneer u het **help** icoon aanklikt krijgt u informatie over de verschillende functies, zoals in/uitzoomen en zoeken. Als u de tab **Zoeken** aanklikt en een naam van een onderdeel van de Stelling intikt krijgt u het object gedetailleerd te zien. U kunt daarna naar keuze uitzoomen om meer van de omgeving te zien.

7. Kan de historische kaart ook geraadpleegd worden met een tablet of smartphone?

Ja de historische kaart kan ook op een tablet of een smartphone getoond worden.

8. Waarom wijkt de precieze locatie van een object op de luchtfoto af van de historische kaarten?

De precieze locatie van een object wijkt af omdat de historische kaarten van 1850, 1914 en 1940 samengevoegde kaarten zijn die in een later stadium zijn gedigitaliseerd. Doordat de oude kaarten getekend zijn en de luchtfoto waarheidsgetrouw is kan niet worden voorkomen dat de locatie op de historische kaarten enigszins afwijkt van de locatie op de luchtfoto.

9. Waar kan ik terecht voor opmerkingen over de historische kaart?

Als u **Contact** aanklikt vindt het emailadres voor inhoudelijke en technische vragen. Ook suggesties voor aanvullingen of verbeteringen zijn van harte welkom. De historische kaart is nog niet helemaal klaar. Nog niet bij alle objecten staat een toelichting of een afbeelding. Ook bij objecten waar al wel wat meer informatie staat zal mogelijk nog meer informatie worden toegevoegd.